

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 49 (47-ji metai) 1987 m. GRUODŽIO – DECEMBER 3 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI IVYKIAI

h.n.

HAITI RINKIMAI ATIDĖTI

Praeitame numeryje pranešėme apie turėjusius įvykti visuotinius rinkimus ir prasidėjusias riaušes bei žudynes Haiti valstybėje. Riaušės taip išsiūbavo, kad rinkimų dieną, sekmadienį, lapkričio 29, jau buvo virš 30 asmenų nužudyta ir, teroristams tebesiautėjant, rinkimai buvo atšaukti ir atidėti vėlesniam laikui.

Žinių agentūros tvirtina, kad didžiąją dalį teroristų sudarė buvusių diktatorių Duvalier (tėvo ir, vėliau, sūnaus) sudarytų specialių saugumo dalinių (vadinamųjų "Ton-Ton Macoutes") atstovai. Jie po "Bébé Doc" Duvalier pabėgimo iš krašto, pasilaikė savo ginklus ir dabar vėl terorizuoja haitiečius, stengdamiesi sugrąžinti gyventojų neapkęstą diktatūrą. Kalbinama ir dabartinė kariškių sudarytoji laikinoji vyriausybė, kurios žinioje esantys kariuomenės daliniai ne tik nepadėjo teroristų suimti, bet ilgą laiką jų visai netramdė. Manoma, kad kariuomenės vadams nepatiko naujosios Haiti konstitucijos (priimtos 1986 metais laisvai išrinktos konstitucinės komisijos nuostatai, kurie labai apriboję kariuomenės vaidmenį politinėje veikloje. Todėl jie sąmoningai leido teroristams šaudyti į rinkikus ir rinkimų būstines ir tuo būdu nutraukti jau pradėtus rinkimus. Kol nauji rinkimai neįvyks, Haiti galės ir vėl toliau valdyti kariškių pastatyta ir jos kontroliuojama laikinoji vyriausybė.

30 metų laukę laisvų rinkimų haitiečiai tikriausiai turės jų dar palaukti. Šį kartą tačiau JAV pradėjo spaudimą, atšaukdamą visą ekonominę bei kitokią pagalbą, kol nebus įvykdyti laisvi demokratiški rinkimai. Prisdėję ir Kanada, pasmerkdamą tokių rinkimų terorizavimą. Pažymėtina, kad Kanada teikė labai didelę finansinę bei kitokią pagalbą šiuos nepavykusius rinkimus organizuojant.

KONSERVATORIAI BANDO JĖGA IR PASKUBOMIS PRAGRŪSTI JAV-KANADOS LAISVOS PREKYBOS SUTARTĮ

Nežiūrint nurodytų ir tebenurodomų laisvos prekybos sutarties su JAV kliudžių, nedaugelio bei pavojaus, Mulroney vyriausybė stengiasi ją žūt būti iki kitų metų sausio mėn. 2 dienos pasirašyti. Nesuprantamas ir tiesiog neatsakinčias atrodo toks skubėjimas, nes dar vis neturima oficialaus sutarties teksto. Jisai būsiąs baigtas tikrai

gruodžio pradžioje. Kaip galima toki istorinės reikšmės dokumentą taip paskubomis iškepti, tegali, žinoma, atsakyti tik Mulroney vadovaujama konservatorių vyriausybė, kuri, deja, yra jau pridariusi ne mažai keisčiausių klaidų. Net prieš kelias dienas įvykusioje visų provincijų premjerų konferencijoje tikrai trys premjerai aiškiai pasisakė prieš tokią paskubom kepaną sutartį. Du premjerai dar, kaip sakoma, sėdi ant tvoros, o penki tą sutartį karščiau arba šalčiau palaiko. Betgi idėmu, jog sutartį užgiran tieji vadovaujasi labai savanaudiška prielaida, kad toji sutartis padės jų provincijai pralobti, sukuriant geresnes biznio perspektyvas su JAV. Ar toks biznis padės kitoms provincijoms ir visai Kanados ateičiai, jie neklaušia. Štai tie 5 premjerai: Quebec'o, Britų Kolumbijos, Albertos, Saskatchewan'o ir pusiau pritariąs, Newfoundland'o. Pastarasis išklė idomų aspektų: reikalavo, kad pirmiausia būtų sutvarkyta tarpprovincinė prekyba, nes yra provincijų, kurios siekdamos tikrai savo naudos, varžo prekybą su kitomis provincijomis. Kitaip tariant, pirmą susitvarkykime savuos namuos ir tikrai tada pradėkim pasirašinėti sutartis su kitomis valstybėmis. Iš šalies žiūrint atrodo, kad konservatorių pagrindinis argumentas yra toks:

- 1) toji sutartis padėsianti pralobti ne tik didžiosioms bendrovėms, bet taip pat ir apskrioms mažesnėms;
- 2) praradę darbus darbininkai galėsia būti apmokami kitokiems darbams;
- 3) produktai kainuos pigiau, nes būsianti sveika konkurencija ir daug didesnė rinka produktų paklausai.

Tiems, kurie nurodo, kad tokia sutartis per keliasdešimt metų Kanadą padarys Amerikos kolonija, konservatoriai atsako, kad, girdi, sutartis eanti ekonominei, taigi, neliečianti nei Kanados savarankiško gyvenimo, nei jos kultūros.

Paklausti reikėtų betgi Mulroney konservatorių kaip jie gali šiaurės Amerikoje atskirti biznį nuo politikos ir kultūros? Nenuostabu, kad pasitarimuose amerikiečiai niekaip negalėjo suprasti, kodėl kanadiečiai taip susirūpinę savo kultūros likimu, nes amerikiečiams iki šiol dar neaišku, anot ministerės Floros MacDonald, kas yra toji kultūra!

Nenuostabu, kad konservatorių vyriausybė ir dėl

būsimų federalinių rinkimų nesutaria. Finansų ministris Wilson pareiškė, kad rinkimai turėsia įvykti netrukus, dar prieš prekybos sutarties išsigaliojimą, taigi, 1989 metų, sausio 1 d. O ministris pirmininkas Mulroney kita dieną paskelbė, kad rinkimai įvyksia tik po sutarties išpildinimo, taigi, po 1989 sausio 1 dienos. Kaip tokia vyriausybė gali bet ką pasirašyti ne tikrai neaišku, bet tiesiog, baisu.

SOVIETŲ LIAUDIS NEMĖGSTA GORBAČIO-VIENĖS, O AMERIKIEČIAI ŽAVISI JA IR JOS VYRU

Brangiais kailiniais bei kitokiom grožybėmis išsipusčiusią Raisą, sovietų diktatoriaus Michail'o Gorbaciov'o žmoną, Vakarų spauda fotografuoja ir gilia už gražią figūrą ir skoningą bei puošnų renginį. Nurodomos kitų buvusių sovietinių diktatorių žmonės: storulės, retai viešumon išeinančios, neskoningai apsimituravusios. O tačiau namuose, tai yra, pačioje plačiojoje sovietinėje tėvynėje toks Raisos rodydamasis prieš užsienio fotografų aparatus, pasirodo, erzina eilinių liaudies atstovą. Washington Post dienraštyje rašoma, kad eilinis sovietų žmogus yra pasipiktinęs tokia Gorbaciovienės demonstruojama prabanga. Pasipiktinę žmonės taip pat esą Gorbaciov'o žmonos lindimu viešumon. Iki šiol žmonos esą likdavusios savo vyrų šešelyje, nes jų vyrai pagaliau esą valstybės tarnautojai, o ne jų žmonos. Laikraštis pažymi, kad nors pagal sovietų įstatymus moterys eančios prilygintos vyrams, praktikoje to principo nesilaikoma. Todėl Gorbaciov'o išsipusčiusios žmonos kišimasis viešumon, galis Gorbaciov'ui tikrai pakenkti, nes masės neturi nė trupinėlio tos prabangos ir, žinoma, todėl jokio

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA: I-moje eilėje iš kairės: Algirdas VAICIŪNAS, švietimo komisijos pirm; Joana KURAITĖ-LASIENĖ, vice-pirmininkė visuomeniniams reikalams; buvęs pirmininkas adv. Algis Pacevičius; dr. Marija ARŠTIKAITYTĖ-ULECKIENĖ, sekretorė ir Žmogaus Teisėms ginti komiteto pirmininkė; Juozas KRIŠTOLAITIS, išdininkas; II-je eilėje: Darija DEKSNYTĖ, reikalų vedėja; Herbertas STEPAITIS, vicepirm.; Rasa LUKOŠEVIČIŪTĖ-KURIENĖ, Kultūros komisijos pirmininkė; naujai perėmus pirmininko pareigas Vytautas BIRETA; Daiva LAPIENĖ, Kanados Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkė; trūksta Edvardo Stravinsko, Kanados Sporto Apygardos atstovo. Nuotrauką Jaunio Bakevičiaus.

noro, kad ji būtų demonstruojama.

Ta proga verta paminėti kaip lengvai Gorbaciov'as sužavėjo amerikiečių publiką per savo pirmąjį asmeniską pasikalbėjimą, suteiktą amerikiečių NBC kanalui. Valandą trukęs pasikeitimas tarp Gorbaciov'o ir NBC atstovo Brokaw, parodė kokio menko kalibro yra tie tiesiog fantastiškai apmokami diktoriai (ankormen). Brokaw maždaug išsižiojęs klausėsi sovietinės propagandos marmalo, tekancio iš besišypsančių diktatorių lūpų, nesugebėdamas nei žmoniškai demokratijos principu argumentuoti, nei aštriai paklausti Gorbaciov'o, kai šis i kiekvieną klausimą atsakė išsisukinėdamas ir užpildamas klausiantį propagandiniu varvalu.

PRANEŠA KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

• KLB XIII-tosios Krašto Tarybos antrosios sesijos suvažiavimo, įvykusio š.m. lapkričio mėn. 14-15 dienomis Toronte, buvo priimtas nutarimas pakelti solidarumo mokestį iki \$10. metams. Todėl Krašto Valdyba įpareigoja Apylinkės Valdybas nuo 1988 metų solidarumo arba nario mokestį imti \$10., iš kurių 50% persiunčia Krašto Valdybai ir 50% pasilieka savo reikalams. Iš tų 50%, Krašto Valdyba turi persiųsti 15% Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai. Solidarumo mokestis turi būti atsiškaitomas su Krašto Valdyba iki 1988 m. RUGSĖJO mėn. 1 dienos.

• KLB išdininkas praneša, kad nuo 1988 metų bus imama 5% nuo išduotų Income Tax kvitų sumos KLB raštinės išlaidoms padengti. Tai lies tik organizacijas, kurios per KLB valdybą savo veiklos rėmėjams išduoda Income Tax kvitus. Pvz., organizacija, gavusi \$100 auką ir norėdama išduoti aukotojui income tax kvitą per KLB valdybą, iš tos sumos gaus \$95. Tačiau, aukojantis gaus kvitą už pilną \$100. aukos sumą.

LIETUVIAI ETNOKULTŪROS TARYBOJE

Kanados Etnokultūros Tarybos - Canadian Ethnocultural Council - priklausančių organizacijų pirmininkų posėdis įvyko Montrealyje spalio 31 - lapkričio 1 dienomis. Dalyvavo virš 40 narių ir svečių, atstovaudami 24-rias organizacijas priklausančias etnines grupes. Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininką A. Pace-

KLB XIII-tosios KRAŠTO TARYBOS ANTROSIOS SESIJOS ĮVYKUSIOS š.m. lapkričio 14-15 d.d. TORONTE, buvo nustatytos sekančios taisyklės RINKIMAMS KANADOS ATSTOVŲ Į VII-TĄJĮ PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMĄ, KURIS ĮVYKS 1988 m. BIRŽELIO mėn. 28-30 dienomis Toronte:

1. KLB renka 15 atstovų į VII-tąjį PLB Seimą.
2. KLB Krašto Tarybos nariai renka atstovus į VII-tąjį PLB Seimą.
3. Atstovų kandidatais gali būti:
 - a) kiekvienas KLB XIII-sios Krašto Tarybos narys,
 - b) kiekvienas pilnatėsis KLB narys, užsimokėjęs solidarumo mokestį už 1987 metus ir turįs raštu rekomendacijas dviejų KLB XIII-sios Krašto Tarybos narių.
4. Kiekvienas kandidatas turi duoti raštišką sutikimą, kad sutinka būti renkamas ir jei išrinktas, dalyvauti VII-jame PLB Seimo suvažiavime, kuris įvyks 1988 m. birželio mėn. 28-30 dienomis Toronte, bei užsimokėti visas savo išlaidas susijusias su Seimu.
5. Kiekvienas KLB XIII-tosios Krašto Tarybos narys gali rekomenduoti tik vieną kandidatą.
6. KLB Krašto Valdyba paskiria rinkimų komisiją iš 3-jų asmenų. Rinkimų komisijos sprendimai yra galutiniai.
7. Rinkimų eigos tvarka:
 - a) PLB VII-tojo Seimo atstovų kandidatų pareiškimų, rekomendacijų lapai išsiunčiami KLB XIII-tosios Krašto Tarybos nariams iki 1987 m. lapkričio mėn. 23 d.,
 - b) sutinkančiųjų kandidatų pareiškimai turi būti rinkimų komisijai išsiųsti iki 1987 m. gruodžio mėn. 31 d.,
 - c) rinkimų komisija paruošia kandidatų sąrašą ir balsavimo korteles ir išsiunčia KLB XII-tosios Krašto Tarybos nariams iki 1988. m. sausio mėn. 8 d.,
 - d) balsavimo kortelės grąžinamos iki 1988 m. vasario mėn. 5 d., (grąžinimo data, pagal pasto antspaudą nevėlesnė kaip 1988 m. vasario mėn. 5 d.),
 - e) rinkimų rezultatai paskelbiami Kanados lietuvių spaudoje ne vėliau kaip 1988 m. vasario mėn. 29 d.

vičių atstovavo Arūnas STAŠKEVIČIUS. KLB Montrealeio Apylinkės pirmininkas.

CEC yra visos Kanados masto organizacija, prie kurios kaip tik prisirašė 36-toji etninė grupė. Šios grupės ne tik Europos kilmės, - priklauso ir naujesnių imigrantų draugijos iš Kinijos, Indijos ir kitur. CEC rūpinasi įvairiais klausimais, kurie liečia ar gali paveikti etnines grupes: daugiakultūra, imigracija, Kanados valdžios politika pabėgėliams, Meech Lake susitarimas ir kt. Suvažiavimo metu CEC pasiuntė Kanados vyriausybei prašymą, kad pakeltų kvotas imigrantams, norintiems atvykti į Kanadą.

Spalio 31 d. posėdžiuose buvo pristatyti įvairių CEC valdybos narių ir komisijų pranešimai. Lapkričio 1 d. rytą vyko diskusijos apie pakeitimus pilietybės ir oficialių kalbų federalinės valdžios aktuose. Tą popietę, pakviesti prelegentai, vedė diskusijas trim temom: "Meech Lake Accord and Multiculturalism", "Refugee Policy" ir "Standing Committee Report on Multiculturalism".

Sekantis bendras CEC susirinkimas vyks 1988 metais gegužės 28-29 dienomis Ottawoje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 20
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTIES IŠKILMĖS 1987.II.14 d. TORONTE. Toronto miesto rotušėje Lietuvos vėliavos iškėlimas (pažymėtas rate). Šalia Maironio mokyklos mokiniai su savo vedėja G. PAVILIONIENE ir prof. Vytautu SKUODŽIU apdovanotu gelėmis. Nuotr. St. Varankos

VYTAUTAS SKUODIS OTTAWOJE

PO SEPTYNIŲ METŲ KALĖJIMO, sąžinės kalinys prof. Vytautas Skudis buvo leistas su savo šeimos dalimi emigruoti į JAV, kur atvyko š.m.rugsėjo mėnesį į Chicago, miestą, kuriame buvo gimęs.

Išėjimo lietuviai tuos ilgus metus sekė jo išgyvenimus, kiek tai prasiskverbavo iš sunkių darbų stovyklos, ar kalėjimo, todėl jam atvykus Amerikon, visur norima išklausti Vytauto Skudžio išgyvenimus, papasakotus gyvu žodžiu.

Toronto Komitetas 600 metų krikščionybės paminėjimui pakvietė V. Skudį, jo žmoną Ireną ir dukrą Daivą į šventės iškilmes paskaitai. Ta proga KLB Valdyba juos pakvietė į Krašto Tarybos metinį suvažiavimą; taip pat buvo suorganizuota spaudos ir TV konferencijos Toronte.

Tada Ottawoje ir kilo mintis pasikviesti Skudžius į Ottawą, nes nuo 1985 m. KL Bendruomenės vardu buvo raštais ir memorandumais informuojama Parlamento Žmogaus Teisių Komitetas ir Užsienių Reikalų Ministerijos įstaigos, ypač Kanados Helsinkio Akto peržiūros delegacija apie LIETUVOS HELSINKIO AKTO KOMITETO disidentų persekiojimus. V.Skudis buvo vienas iš ryškiųjų asmenybių kaip Helsinkio Grupės ir Komiteto Tinkinčių Teisės Gintų narys. Jo veikla priešinantis neteisėtiems spaudos veiksams kaip tik įdomi ir svarbi, nes jis buvo universiteto profesorius, akademikas, tarp kitko, rašė studiją-knygą apie dvasinį genocidą Lietuvoje.

Vienintelė laisva diena prof. V.Skudžiui atvykti į Ottawą buvo lapkričio 17, dėl ko atatinamai teko planuoti dienos programą, pritaikant prie parlamentarų ir valdžios įstaigų dienotvarkės.

Vytautą, žmoną Ireną ir dukrą Daivą iš Toronto atlydėjo Algis Juzukonis, Visuomeninių Reikalų Komisijos narys, kuris buvo ir jų vertėjas, o Ottawoje, kaip čionykštis ryšininkas, prisijungė Juozas Danys, KL Bendruomenės Tarybos narys.

Iš ryto buvo pasimatymas su Užsienių Reikalų Ministerijos Rytų departamento direktoriumi D.Fraser. Kapitalistiniame pasaulyje darbininkai miršta iš bado, neturi jokių teisių ir pan. Tokiu būdu buvo informuota – mas tarybinis žmogus. Kas tokiam formavimui nepasidavė arba kuop nors suabejojo, patekdavo į piliečių "perauklėjimo mašiną", iš kurios dauguma nebegrįždavo, o jei kuriam pavykdavo išlikti gyvam, paprastai tokiems jau būdavo "viskas aišku".

Antrasis pasaulinis karas atrišo tarybinių piliečių akis. Stalinas ne veltui buvo numatęs, mačiusias Hitlerio okupaciją tautas, perkelti į Sibirą "perauklėjimui". Grįžę rusai belaisviai iš Vakarų stovyklų buvo tiesiog siunčiami į lagerius, kad tik neužkrėstų gyventojų vakarietišku. Tačiau Vakarų demokratijos idėjos lyg vėžys sklido tarybinių piliečių tarpe ir jos ypatingai pradėjo reikštis Krusčiovo laikais, kuris per neatsargumą per daug praskleidė Vakarams geležinę uždangą ir parodė tarybinės demokratijos esmę. Todėl kovoti prieš pasaulio viešąją nuomonę tarybiniais ideologams darėsi vis sunkiau ir sunkiau. Teko tą geležinę užuolaidą bandyti vėl užtraukti, tačiau jau buvo per vėlu, nes šiandieną nesiskaityti su pasaulio viešąja nuomone tarybų valdžia nebegali. "Gulago salynas" atskleidė laisvajam pasauliui "tarybinės demokratijos" esmę. Net užsienio komunistai, būdami Maskvos išlaikytiniais, ir tie tapo nebe tokiais tarybinio gyvenimo apas-talais, kaip anksčiau. Tad šiandieninės propagandos tikslas paveikti ne JAV ar Vakarų Europos darbininkus, kurių į žabangas suvilioti nebeįmanoma. Tarybinis socializmas peršamas atsilikusioms Afrikos ir Azijos tautomis. Tai priemonė sujaukti tų kraštų ekonomiją, pajungti naujų valstybių politinį bei ekonominį gyvenimą Maskvos interesams. O tarybinė konstitucija yra tik propagandinė priemonė, siekianti apmulkinti dirbančiųjų mases.

Naujoji konstitucija pateikiama pasaulio visuomenei kaip brandaus socializmo visuomenės laimėjimas ir naujosios demokratijos pavyzdys. Deja, ši konstitucija atspindi ne visuomenės išsivystymo laipsnį bei jos laimėjimus, o diktatūrinės santvarkos struktūrą, pagrįstą liaudies spauda, jos visišku beteisiskumu, maitinamą melu bei demagogija. Be spaudos, žodžio ir sąžinės laisvės negali būti demokratijos, o be demokratijos negali būti brandaus socializmo. Socializmas ir yra laisva nuo eksploatacijos demokratinė visuomenė. Tarybinėje santvarkoje nėra nei demokratijos, nei socializmo. Vietoje demokratijos egzistuoja eksploatacija. Konstitucijos 11 straipsnis apibūdina tarybinę santvarką kaip valstybinio kapitalizmo pavyzdį:

"Išimtinė valstybės nuosavybė yra žemė, jos gėmės, vandenys ir miškai. Valstybei priklauso pagrindinės gamybos priemonės pramonėje, statyboje ir žemės ūkyje; Transporto ir ryšių priemonės, bankai, valstybinių įstaigų, prekybos, komercinių ir kitokių įmonių turtas, pagrindinis miestų ir butų fondas, taip pat ir kitas turtas, būtinas valstybės uždaviniams įgyvendinti".

O valstybės uždaviniai aiškūs: tai vyriausybės uždaviniai bet kokia kaina išlaikyti valdžioje. Tam reikalingi saugumo organai, galinga kariuomenė, rinkiminė komedija o liaudies mulkinimui – naujoji konstitucija!

ir trimis pareigūnais. Pradžioje V. Skudis gana plačiai papasakojo už ką jis buvo apkaltintas, kaip vyko teismas ir įvairius epizodus iš darbo stovyklos. Vėliau atsakinėjo į klausimus.

Pietų metu visi susitiko su Andrew Witer, parlamento nariu iš Toronto (atstovaujančiu konservatorių Parkdale-High Park), kuris yra parlamento Žmogaus Teisių Komiteto vicepirmininkas. Šio susitikimo metu Skudis daug papasakojo iš praleisto laiko darbo stovyklose, apie buvusius ten kalinius ukrainiečius (Witer yra ukrainiečių kilmės), ten buvusias kalinimo sąlygas. Taip pat šeimos nariai pasidalino savo išgyvenimais.

Po pietų vyko ilgas, virš 40 minučių, interview Canadian Broadcasting Corporation (CBC) -International Ottawos studijoje. Jis daugiausiai buvo rusų kalba, šiek tiek ukrainiečių ir anglų. Vienu metu buvo pakviestas ir Andrew Witer, kaip Žmogaus Teisių Komiteto v.pirm., atsakyti į kelis klausimus: kokia to komiteto užduotis, ką jie sužinojo iš Skudžio, kaip tas derinasi su kitų disidentų pareiškimais. CBC-International ši interview numatė panaudoti savo dviem programoms, siunčiamoms trumpomis bangomis: bendrai į Sovietų Sąjungą ir Ukrainai.

Toliau ilgas, daugiau valandos, pasikalbėjimas buvo atliktas su Canadian Press (CP) Ottawos biuro vedėju Wick Parsons. Canadian Press yra didžiausia Kanados žinių agentūra, kuri renka visų sričių žinias, spausdina teleksu žiniaraščius, iš kurių Kanados laikraščiai pasirenka žinias savo skaitytojams.

Paskutinis dienos pasimatymas buvo su liberalų partijos atstovu John Nunziata, parlamento nariu iš Toronto, kuriam ir buvo pristatyta V.Skudžio pasiaukojanti veikla už lietuvių teises Lietuvoje.

Tai buvo intensyvi ir varginanti diena prof. Skudžiui, kuris dabar laisvame pasaulyje gyvu žodžiu ir pavyzdžiu kalba apie lietuvių ir Lietuvos spaudą.

J. V. D a n y s

HOUSE OF COMMONS
CHAMBRE DES COMMUNES
CANADA

ANDREW WITER, M.P.
PARKDALE-HIGH PARK

Constituency Office:
1673 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6
Toronto, (416) 535-6593

Ottawa Office:
House of Commons,
Rm. 161 West Block
Ottawa, Ontario
K1A 0A6
Ottawa: (613) 995-6296

House of Commons Debates

Thursday, November 19, 1987

HISTORIC EVENTS

LITHUANIA—SIX HUNDREDTH ANNIVERSARY OF CHRISTIANITY

Mr. Andrew Witer (Parkdale—High Park): Mr. Speaker, this year, 1987, the Lithuanian community in Canada and around the world began celebrations in honour of the six hundredth anniversary of Christianity in Lithuania. The joyousness of this historic occasion has been constrained only by the grim reminders of the severe Soviet repressions directed against the church in Lithuania.

In a country of over two million Catholics, it is against the law for priests to teach catechism. All religious orders and organizations are banned, and half of the churches have been closed or secularized by government order. Yet Christianity lives on. It is estimated that at least 90 per cent of the population of Lithuania are baptized Roman Catholics. Such faith in the face of adversity is an inspiration to Christians of all nations.

Canadians of Lithuanian heritage invite all Canadians to join with them in celebration of the six hundredth anniversary of Christianity in Lithuania and in paying tribute to the brave spirit which keeps Christianity alive despite the cost.

REMĖ KIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA :

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui parenti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuvių išeivijoje!"

Buvo labai netikėta, kai dr. Antanas Trimakas, buv. VLIK'o p-kas, mane paragino, kaip buvusią Lietuvos Finansų Ministerijos ekonominio biuletenio "Les Informations Economiques de Lithuanie" techninę redaktore, nueiti į JAV Valstybės Departamento spaudos skyrių ir bandyti patekti ten kaip lietuvių korespondentė. Dr. Trimako manymu, tuomet esą buvo tinkamas laikas pajusti kokios yra Amerikos vyriausybės nuotaikos, kai Kuboje vyksta komunistų perversmas, remiamas Sovietų Sąjungos. Tai man buvo gundančiai įdomu, gal kiek ir pareiginga, bet ir labai nedrąsu. Tačiau, tikėdama, kad dr. Trimakas bus tenai apie mane painformavęs, pasiėmusi Lietuvių Enciklopedijos VIII tomą, kuriame aš buvau paminėta kaipėjusi tokias pareigas, nuėjau.

Mane priėmė spaudos skyriaus viršininko pavaduotojas, Mr. Joseph William R e a p. Įėjusi, drąsiai pasakiau: "Tai štai, aš čia esu, Mrs. Krivickas, norinti būti Valstybės Departamente lietuvių spaudos korespondente". J. Reap nustebęs pažiūrėjo į mane ir pasakė, kad jis nežinaš, kas aš tokia esu, be to, tapti korespondente Valstybės Departamente, reikia atitikti kai kuriems reikalavimams. Visų pirma, reikia būti baigusia žurnalistiką, bendradarbiauti laikraščiuose, kurie siuntinėjami antros klasės tarifu ir iš spaudos darbo turėti bent pusę pragyvenimui reikalingų pajamų.

- Tai aš neatitinku nė vienam iš tų reikalavimų, ir man nieko kito nelieka, kaip eiti namo, - nusiminusi atsakiau.

- Tai bent pasakykite, kas Jūs tokia, ką veikiate ir kodėl norite į čia pakliūti? - tarė su užuojauta, pasižiūrėjęs į mane.

Tai man pridavė drąsos. Pasakiau, kad mano tėvynė Lietuva yra Sovietų Sąjungos jėga užimta ir man norisi čia pakliūti, kad žinočiau, kaip Amerika reaguos į komunistų grėsmę Kubai. Atsiverčiau Lietuvių Enciklopediją ir parodžiau, kad ten parašyta, jog esu baigusi universitetą Prancūzijoje, buvusi Lietuvoje Finansų Ministerijoje ne vien korespondente, bet ir technišką prancūzų kalba leidžiamo ekonominio biuletenio redaktore, esu išleidusi knygą apie lietuvių tautosaką, dabar ruošiū kitą apie Vilniaus dainas. Atvykusi į Ameriką, dirbau įvairius darbus Chicagoje: mėsos apdirbimo įmonėje nakties pamainoje, siuvykloje ir kt., o į Washington'ą atvykus, Mašinistų unijoje kaip kartotekos tvarkytoja. Laikas

nuo laiko parašau į lietuvių laikraščius be atlyginimo, siuntinėjamus antros klasės tarifu, savo darbą aukodama lietuvių spaudai palaikyti. Pragyvename iš vyro algos, dirbančio Kongreso bibliotekoje. Taip viską "išpyliau" vienu atsikvėpimu. Man pabaigus, jis pasakė:

- Tai kaip Amerika galėjo jus taip stumdyti?
- Ar ne taip yra stumdoma mano tėvynė, komunistų pajėgomis okupuota, su 700 metų tautos valstybingumu, senu 400 metų Universitetu, kai tuo tarpu kuriamos naujos, necivilizuotų tautų valstybės?

Jis tikiai pasakė: "Tai dabar einame į šiuo metu tebevykstantį Valstybės Departamento atstovaujančių Amerikos ir kitų tautų spaudą Žurnalistų Sąjungos susirinkimą. Aš Jus jiems pristatysiu ir nuo šios dienos gausite pažymėjimą ir galėsite lankyti kasdien vykstančias naujausiai gautų žinių spaudos apžvalginės konferencijas, kurias dažnai aš pats pravedu".

Erdviame kambaryje sėdėjo apie 60 korespondentų. Mums įėjus, jis pasakė: "Štai čia Mrs. Krivickas, lietuvių korespondentė, baigusi universitetą Prancūzijoje. Jūs galėsite su ja susipažinti, pasikalbėti". Tai pasakęs, J. Reap išėjo. Pasiūtaujančiam, palikusi stovėti. Visų akys į mane susmigo. Tylą pertraukė "France Press" korespondentas, paklausęs angliškai, ar aš kalbu prancūziškai. Patvirtinau. Tada jis kreipėsi prancūziškai:

- Kokią Lietuvą Jūs atstovaujate?
- Laisvą, nepriklausomą Lietuvą.
- Bet tai yra tik simbolinis kraštas.
- Tačiau laisvė ir krašto nepriklausomybė - tai gražiausi simboliai, taip mane mokė Prancūzijoje.

Susirinkusieji man paplojo, ir aš buvau priimta į Valstybės Departamento Korespondentų Sąjungą. Pradėjau lankyti apžvalginės konferencijas. Gautas ten įdomesnes žinias siuntinėčiau "NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI" ir VLIK'ui.

Kai Valstybės Departamente būdavo ruošiama plačios apimties spaudos konferencija, kurioje pranešimus turėjo duoti Valstybės Departamento sekretoriai ir susirinkusiems kalbėti prezidentas John F. K e n n e d y, mane sutikęs J. Reap pasakė, kad norint nueiti į tą konferenciją, reikia tapti dienraščio korespondente. Aš tuoju pat paskambinau telefonui dienraščiui "Draugas", pranešdama, kad aš satstovausiu "Draugą" spaudos konferencijoje ir man reikia, kad atsiųstų atitinkamą pažymėjimą. Nuo to laiko Valstybės Departamente buvau "Draugo" korespondente.

Stalino Valdžios Paslaptys

Aleksandr Orlov

(tesinys)

Jagoda pasikvietė iš užsienio departamento Lyzą G., gražią, jauną moterį, kuriai Bliumkinas vienu tarpu reikė romatinio patrauklumo. Jis jai patarė pasidaryti draugišką Bliumkinui ir elgtis kaip simpatikę trockininkų opozicijai. Jagoda tikėjosi, kad Bliumkinas papasakos Lyzai G. apie savo pasimatymą su Trockiu ir išvardins opozicijos lyderius, su kuriais jis matėsi po savo grįžimo iš Turkijos.

Kadangi trijų savaičių romansas nedavė jokio pageidaujamo rezultato, tad Jagoda per užsienio departamentą išakė Bliumkinui vykti tariamai misijai į Turkiją ir, jam važiuojant į stotį, jį sumiti. (Jo suėmimo metu, kaip galima buvo laukti, Lyza G. buvo kartu su juo). Bliumkinas tardymo metu garbingai laikėsi. Jis drąsiai sutiko savo mirtį. Paskutinę akimirą prieš sušaudant, jis susuko "Lai gyvuoja Trockis!"

Greit po to, NKVD patyrė, kad Radeko gudrumas, Bliumkino suėmimo aplinkybės ir jo sušaudymas tapo daugeliui žinomi. Tokių žinių aikštėn iškėlimas vėliau pasidarė, be abejoj, labai įprastas dalykas, tačiau tuo metu, 1929 metais, anas įvykis sukėlė didelį išpūdį tiems, kurie apie tai patyrė. Tai buvo pirmutinis įvykis STRS istorijoje, kad bolševikas buvo sušaudytas dėl politinio nusikaltimo.

Po penekrių metų, 1934-tais, Radekas parašė prašmatnią knygą, pavadintą "Socialistinės visuomenės architektas". Joje jis fantastiškai suoliu dryktelėjo į ateitį ir nupiešė atžvalgų Stalino paveikslą, kaip jį vertins būsimos kartos. Šitas labai originalus darbas buvo parašytas paskaitos forma, kurią skaitė XX-to šimtmečio pabaigoje vienas išymus istorikas apie didįjį Staliną, genijų, kuris pertvarkė žmoniją.

Čia Radekas, kaip pirštu į dangų, pataikė į jautriausią Stalino charakterio vietą, ir nepasotinama jo ambiciją. Radekas, lyg burtininkas, atidarė prieš Staliną uždangą ir neišvengiamai ateitį ir leido jam tirti iš džiaugsmo dėl savo didybės klestinčio portreto, prieš kurį, palyginti, visi praeities didieji pasaulio vyrai atrodė tik nereikšmingos žmogystos. Stalinas buvo nepaprastai sužavėtas. Jis išakė Radeko knygą išleisti milžiniškais tiražais ir ją studijuoti partijos celėse visoje Sovietų Sąjungoje. Dar kartą Radeko žvaigždė aukštai pakilo. Stalinas paskyrė jį laikraščio "Izvestija" vyriausiu redaktorium ir Politbiure patarėju užsienio politikos klausimams.

Taigi, kai Radekas 1937 metais buvo suimtas antrąjį Maskvos bylai, jis stačiai pasiuoto. Jo protestus galima būtų nusakyti vienu sakiniu: "Tiek gero padaręs Stalinui, aš nelaukiau tokios neteisybės". Radekas maldavo pasimatymo su Stalinu, tačiau jo prašymai nebuvo išklausyti. Jis parašė ilgą laišką Stalinui, tačiau negavo jokio atsakymo.

Radekas nepasizymėjo stipria valia, tačiau jo patirtas pradžioje nusivylimas jam idiegė ištvermės. Visa grupė tardytojų dirbo, prakaitavo Radekui palaužti, tačiau jie visi buvo nustebinti jo nepaprasto atkaklumo. Matydami, kad bylos paruošimas per ilgai užtrunka, NKVD viešpaciai pasikvietė pagalbon kitą kaltinamąjį, Grigorijų Sokolnikovą, buvusį Sovietų ambasadorių Didžiajai Britanijai.

Pats Sokolnikovas, norėdamas išgelbėti nuo baisaus likimo savo žmoną ir iš antrųjų vedybų savo 23 metų amžiaus sūnų, greit pasidavė. Jis sutiko kalbėti su Radeku tardytojo akivaizdoje. Sokolnikovo motyvai turėjo lemiamos įtakos į tolimesnę Radeko laikyseną. Kai silpnavalis ir minkštaprovis žmogus, koks buvo ir Radekas, atsiduria neaiškiaiame kelyje, jis klusniai seka tą žmogų, kuris turėjo drąsos apsispręsti.

Tačiau Radekas nenorėjo stoti į teismą blogesnėmis sąlygomis už Sokolnikovo išsirutęsią. Sokolnikovas turėjo pasimatymą su Stalinu ir Stalinas jam davė kai ku-

Jau daug metų GRUODIS skelbiamas SPAUDOS MĖNESIU. Visuose kreipimuose į lietuvių visuomenę prašoma nepalikti mūsų spausdinto žodžio našlaitės varge ir užmarštyje, akcentuojant laikraščio, žurnalo ir knygos svarbą mūsų išeivijos egzistencijai ir jos ateičiai.

Lietuviškasis spausdintas žodis ir krašte savo ilgametėje istorijoje, išskyrus trumpus dvidešimt dviejų metų nepriklausomo gyvenimo laikotarpį, visada turėjo grumtis dėl jo išlikimo, atsispirti svetimųjų idėjų brūkniui, jos grynūmui, kovoti dėl savo tautinės minties skleidimo ir jo augimo.

Mūsų kultūrinės, religinės, švietimo ir visuomeninės institucijos visada primena vertinti mūsų kultūros atsiekimus, rodyti pagarbą ir meilę lietuviškajam spausdintam žodžiui.

Šių dienų gyvenime matome, kad ir ta išeivijos karta, kuri stovyklose įsikūrimo metais jautė spausdinto žodžio alkį, dabar ir ji tampa abejinga netik mūsų raštijai, bet ir bendrai lietuviškosios kūrybos apraiškos. Čia gimusi karta retai tepapildo savo bibliotekas mūsų rašytojų bei poetų kūrybos tomiais, o perijodinis spausdintas žodis retas paukštis puošiūose rezidencijose.

Parodyti rezistenciją šiai grėsmingai tendencijai skelbiamas SPAUDOS MENUO. MŪSŲ SPAUSDINTO ŽODŽIO LEIDĖJAMS Į TALKĄ TURĖTŲ ATEITI VISUOMENĖ SU SAVO ORGANIZACIJOMIS, DRAUGIJOMIS, PARAPIJOMIS, JAUNIMO SAMBŪRIAIS.

Sunku išrašyti receptą šiai problemai išspręsti. Kiekvienoje vietoje kitokios sąlygos. Mūsų gyvasis lietuvis, kaip ir mūsų spausdinto žodžio leidėjai, žino, kad lietuviškasis spaudos reikšmės priminimas NETURĖTŲ RIBOTIS VIEN GRUODŽIO MĖNESIU, bet būti nuolatinis šauklis.

Mes turime gausią spaudą. Savo misiją spauda išeivijoje atlieka sąžiningai. Ji mums informuoja objektyviai ir gan greitai. Ją išlaikyti turime, nesigailint didelių pastangų ir finansinės aukos. Spauda pasilieka mūsų išeivijos vienas iš jos stiprybės rodiklių. O jos skaitymas, anot dr. J. GIRNAUS, VISADA TEIŠLIEKA, KAIP ŠVIESAUS ŽMOGAUS LIUDIJIMAS.

JAV LB Kultūros Taryba

PRANEŠA LIETUVIŲ GENERALINIS KONSULAS

JAPONO IŠPŪDŽIAI IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

Lietuvos klausimais besidomintis japonas atsiuntė Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke vertimą didžiausiam Japonijos dienraštyje YOMIURI SHINBUN spalio 17-tos dienos numeryje atspausdinto reportažo iš kelionių po Sovietų Sąjungą ir jos okupuotus kraštus:

Sovietų revoliucija po 70 metų.

Aš buvau nustebintas matydamas daugelį privačių taksijų Lietuvos respublikos mieste Vilniuje. Ten yra apie 700 privačių taksijų ir apie tiek pat valdiškų. Keliaudamas po Baltijos kraštus, jaučiau nerusišką atmosferą ir privatinės iniciatyvos principus. Pasėkoje gegužės mėnesyje išleistų privatinį bendrovių potvarkių, atsirado daugybė privačių taksijų, restoranų ir vedybų biurų, kurie pradėjo savo komercinę veiklą.

Vienas psichoterapistas įsteigė savo privatinę kliniką. Jis dirba vienoje Vilniaus priemiesčio ligoninėje, o vakarais ir laisvomis nuo darbo dienomis aptarnauja pacien-tus savo klinikoje. Šis daktaras pasakojo, kad pasirodžius žinutei vietos laikraštyje apie klinikos atidarymą, per šimtą pacientų jam telefonavo, ko pasėkoje esąs tiek užimtas, kad nebeturįs laiko net su šeima pabūti.

Už leidimą kliniką laikyti jis valdžiai turįs mokėti 250 rublių, o visa kita esąs jo uždarbis.

Jo alga ligoninėje eanti 170 rublių mėnesiui, kuri nepasiekia net normalaus darbininko vidurkio.

Panaginėję jo patyrimą galime suprasti kliūtis privačių bendrovių veikimui:

1) Privatūs taksiai už gazoliną moka dvigubai negu valdžios taksiai.

2) Prvatūs restoranai jiems reikalingus produktus gali pirkti tik laisvoje rinkoje, kur kainos yra žymiai aukštesnės, negu valdiškoje.

3) Privaciaios bendrovės laikomos laisvalaikio užsiėmimu. Privačių bendrovių tikslas esąs ne uždario didinimas privatiems asmenims, bet suteikti piliečiams geresnį patarnavimą - aiškino Jankauskas, Lietuvos Komunistų Partijos Ekonominio skyriaus direktorius.

Viso to akivaizdoje privačių bendrovių pasisiekimas neatrodo viliojantis.

L.G.K.

Radekas stovėdamas tarp kitų kalinamųjų, klausėsi užimtu žadu teismo sprendimo. Pirmininkaujantis teisėjas, baigęs skaityti vadinamąjį aprašomąjį sprendimo dalį, pradėjo skelbti kiekvienam kaltinamajam paskirtą bausmę. Viena mirties bausmė sekė kitą. Kai jis priėjo prie Radeko pavardės, jis skaitė... "nuteistas dešimčiai metų kalėti".

Radeko veidas nušvito džiaugsmu. Jis palūkejo, kol teisėjas baigė skaityti sprendimą, ir tada atsikreipė veidu į kitus nuteistuosius, truktelėjo pečiais, lyg ta jo laimė būtų jam sukėlus galvosūkiu, ir kaltai nusišypsojo.

Jeigu NKVD vyresnieji pareigūnai, ruošdami Maskvos bylas, būtų ėmę ir jas panagrinėję ne savo siauru tardytojo viršininko žvilgsniu, o tiksliau Stalino galvojimo supratimu ir jo principų bei slaptųjų siekimų išaiškinimui, - jie būtų atradę juos supurtinantį dalyką: Stalinas buvo iš anksto nusistatęs juos, kaip jo nusikalstamc darbo liudininkus, sulikviduoti.

Deja, NKVD viršininkai ir jų padėjėjai buvo kaip medžioklės šunys, per daug užimti savo žaismu, kad būtų galėję sekti patį medžiotoją. Neįžiūrėdami suktu Stalino plano prieš juos, jie praleido progą išsigelbėti dėka savo didelės valdžios, kol ji dar buvo jų rankose.

Planą sunaikinti tiems, kurie žinojo šurpiais Maskvos bylų paslaptis, išdirbo Stalinas ir Ježovas; jis buvo nepaprastai nuodugnai ruciamas, tarsi kuri svarbi karo operacija. Jau 1936 metais, atėjus rugsėjui, Stalinas pašalino Jagodą, kaip NKVD viršūnę ir jo vieton paskyrė Ježovą. Šisai atsivedė iš Politbiuro apie 300 tarnautojų, kuriuos jis paskyrė savo valdiniais, eiti įvairių departamentų viršininkų pareigoms Maskvoje ir provincijoje. Jų viešojo paskirtis buvo NKVD istaigos veiksmingumui pakelti, tačiau iš tikrųjų jie buvo skirti perimti pareigų iš tų tarnautojų, kurie buvo numatyti sulikviduoti.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Dail. Telesforas Valius.

Naktinė apie korneto Kristupo Rilkės meilę ir mirtį II, medžio raizgys, 15.9 x 10.8 cm (6 1/4 x 4 1/4"), 1948

Naktinė apie korneto Kristupo Rilkės meilę ir mirtį III, medžio raizgys, 15.9 x 10.8 cm (6 1/4 x 4 1/4"), 1948

Vėlyku rytas Lietuvoj, medžio raizgys.

15.2 x 15.2 cm (6 x 6"), 1939

TELESFORO VALIAUS DEŠIMTOSIOS MIRTIES SUKAKTUVĖS

Šiais metais, gruodžio pirmąją dieną, žiemai vėl grįžtant į šiaurės kraštą Kanadą, nustembame, kad taip greitai pralėkė tokia ilga metų grandinė be dailininko TELESFORO VALIAUS. Užmigo jis giliausiu mūsų buities miegu Toronto ligoninėje, palikęs savo artimuosius, bičiulius ir tūkstančius jo dailės pasaulį mėgusius, mylėjusius.

Neeilinis dailininkas buvo Telesforas Valius ir tikrai neeilinis žmogus. Retai sutiksime tokiu atsakingumu ir tokiu visuotinu atsidavimu bei įsijautimu kūrusį dailininką. Lygiai taip pat retai sutiksime tokį taktišką, ramų, kiekvieną kitą asmenį gerbusį žmogų. Jeigu paprastai dailės pasaulyje esama nemažiau visokių užkulisinių intrigų kaip, sakykime, teatro ir kitų menų pasaulyje, tai Valiaus niekas niekad nebūtų užtikęs tame smulkiame pavyduliavime ir konkurencijos katile. Telesforas Valius nėra užgavęs jokio savo kolegų ir kokio kito pažįstamo ar nepažįstamo asmens. Jis įžvelgė ir pripažino kitų talentą ir savo nuomonę pasakydavo ramiai, pagrįstai ir saikingai. Kiekviename kūrybiniame įsiekojime ir kiekviename žmoguje Valius stengėsi įžvelgti tikrai teigiamąsias ypatybes, tiksliai tai, apie ką verta kalbėti. Net nuoskaudas, kurias jam yra tekę patirti, jis atleisdavo be pagiežos, be pasmerkimo.

Visi šie giliai pasaulį ir žmogiškąją buitį jaučiančio žmogaus bruožai atsispindėjo Valiaus kūryboje. Vargu ar greitai, jeigu iš viso, bematysime taip intensyviai išgyventą ir taip sukrečiančiai sukurtą tragišką žmogaus atsiskyrimo tragediją, kaip ji išraižyta keturiuose Valiaus medžio raiziniuose TRAGEDIJA BALTIJOS PAJŪRY. Tie Valiaus medžio raiziniai liks visiems laikams ir mūsų grafiko ir pasaulinės grafikos lobyne.

Tikras šedevras yra Valiaus nepamirštamas medžio raizgys VELYKŲ RYTAS LIETUVOJ, kur mažytė kaimo bažnytelė užtvindinta raibuliuojančios pavasario rytmetinės saulės šviesos tiesiog persmelkia žiūrovą, nes ji tampa galingu simboliu, skelbiančiu žemės ir žmogaus prisikėlimo džiugesį ir triumfą.

Tokią Lietuvą, tokią savo numylėtą Žemaitiją Telesforas Valius yra atkūręs dar neviename savo kūrinyje: Poškos baublyje, badmečio figūrose, moteryje skambinančioje gaisro žinią bažnytikaimiui, motinoje, sustingusioje prie sūnaus kaukolės maro parbloškame kaimietyje ir

dar daugelyje kitų. Su kokia meile, kokia užuojauta, koku įsijautimu visa tai sukurta. Sukurta be jokios manieros, paviršutiniškų brūkšniavimų, be prašmatnios bet nereikalingos savo virtuozizmo demonstracijos. Valiaus grafikos apipavidalinimas ir įforminimas yra be galo turtingas, o kartu visados nuosaikus ir tarnauja tiksliai to kūrinio esmės perdavimui. Kūrinių faktūra (texture) išradinga ir meistriška.

Ir savo spalvinėse kompozicijose Valius lieka ištikimas savo kūrybos credo. Spalvų gamos turtingumas ir rafinuotų derinių galimybė nesugundė Valiaus eksperimentuoti tiksliai šiais elementais, jo kūryboje nuolat liko žmogaus likimo problemos. Tai liudija serija spalvotų litografijų, pavadintų PASKUTINIO RYTO vardu, vaizduojanti miško brolių paskutinį žygį.

Kiek knygų Valius iliustravo ir su koku rūpestingumu, įsijautimu, atsakomybės jausmu. Apie kiekvieną knygą, kurią jis iliustravo ir apipavidalino, būtų galima parašyti atskirus rašinius, nes jo iliustracijos nėra vien tiksliai knygos pagražinimas, bet lyg jos išbaigimas, pagilinimas.

Reikia prisiminti čia ir Valiaus šimtus darbų, atliktų pavieniams asmenims, žurnalams, laikraščiams, organizacijoms. Tos įvairios, tačiau visada elegantiškai atliktos išjėskotų raidynų, taip charakteringų tiksliai Valiui užsklandos, antgalvės, pavadinimai, herbai, grakščiai ir skoningai stilizuoti vyčiai ir kiti mūsų tautinės heraldikos bei ornamentikos žymenys liks mūsų tarpe, kol tos knygos, tie leidiniai, tos organizacijos, tie asmenys išlaikys tą palikimą pas save arba atiduos jį archyvams, kad kitos kartos galėtų jais gerėtis ir juos naudoti.

Nuoširdžiai turime padėkoti išėjusio amžiams našlei A l d o n a i Valienei, su tokia meile ir kruopštumu besirūpinusiai ir išleidusiai Telesforo Valiaus monografiją. Šioje pažymėtina skoningai ir puikiai išleistoje knygoje, vėl ir vėl galime pabūvoti Valiaus nuostabiame ir vienkartiname dailės pasaulyje, išgyventi jo kūrybos gelmę ir grožį. Minint jo netekimo dešimtmetį, atsiverskime ir vėl to leidinio puslapius ir prisiminkime dar vieną naktinį išėjusį mūsų kūrėją, kurių eilės kasdien tokiu gėdinančiu greičiu retėja.

Teliks Telesforo Valiaus atminimas šviesus ir skaidrus, kaip jo Žemaičių žemės verdenės ir upių, ežerų vandenys, kaip Žemaitijos žydros dangus.

Henrikas N a g y s

Vytautas P l u k a s

APSILANKIUS

Bičiuliams

rudens šalnoje
mėnuliai miršta
mūsų akyse
saulės skendo
anų dienų
dainos aidu
paveikslai atgimę
veidrodyje pražilę
vėl ryškūs širdyje
auksu nenuperkama
dovana draugystės
Nu o t r a u k a
I.M./J.M.

išseko viltis
atkurti gijas
išdraskytų lizdų
svajonių jaunų
užauginti sapnus
paukščiams lakiems
svetur išbaidytiems
užlaužtais sparnais
nebesugrįžtantiems
prie kaminų be namų
dvasių vienišų
genties taikios
prakaitu sūriu
krauju surištos
nuožmiai išprievartautos
bet vis gyvos

Anapilis

tūkstantis
šeši šimtai
šešiosdešimt trys
akmenys tylūs
užšalusias širdis
slegia granitu
liemenis bijūnų
audros išrautų
į auksą persodintų
krūtis nuvytusias
tarpių rūtų
laisve laistytų
svečioje žemėje
bujojusių
dabar slypinčių
pavėsyje vešlių klevų.

H.N.

dirvoje
toje pačioje
trapias aš
sėklas sėju
saulėlydyje
aruodas tavo
kupinas
brandžių kviečių
pavėdžiu jų

C a n a d a 1987.

KELETAS IŠTRAUKŲ IŠ Romo VIESULO MONOGRAFIJOS "TELESFORAS VALIUS" įžanginio žodžio:

"...Trumpoje įžangoje neįmanoma deramai apžvelgti visų grafikų ir tapybos darbų, kuriuos Valius sukūrė daugiau kaip per du dešimtmečius. Kuriuos iš jų pasirinkti kaip pavyzdį? Jų labai daug - beveik visi stambaus masto, puikiai atlikti, nusisekė kompozicijos ir spalvų požiūriu. Tarp savo mėgiamiausių darbų paminėčiau Ispaniją/1963/ skaudžią ir gražią, kurioje taip patraukliai derinasi žemės spalvos ir miglota aplinkuma, violetiniai ir mėlyni atšėšėliai... Ir Žemaitijos/Samogitia/ seriją, kuri prasideda nuo tamsių 1986 metų darbų ir pasiekia zenitą švytinčiose, daugiaspalvėse 1973 metų litografijose.

Kaip tik dviejose epinėse serijose - Žemaitija ir Paskutinysis Rytas - randame daugiausiai brangakmenių iš Valiaus turtingų kūrybinių kasyklų. Jų tarpe esama tokių nuostabių grafikos meno šedevrų, kaip spalvotos litografijos Samogitia L/1973/ ir Samogitia LL/1973/. Gal dar išpūdingesni spalvoti ofortai. Tokie stambaus masto, tobulai atlikti darbai, kaip Samogitia II/1969/, Samogitia V/1970/, Samogitia VIII/1972/ ir Samogitia IX/1972/ tikrai nusipelnė pripažinimo kaip didelis grafiko laimėjimas ir užima pažymėtiną vietą kanadiškojo grafikos meno metraščiuose.

Be to reikia paminėti reikšmingą Paskutiniojo Ryto seriją, sukurtą 1963-1977 metais. Šią vieningos nuotikos estampų bei spalvotų piešinių grupę idealiai atveju derėtų matyti kaip visumą. Tada ji itin aiškiai atskleistų tikro meistro sugebėjimus pasirinktoje darbo srityje. Būtų beveik beprasmiška izoliuoti ir komentuoti atskirus tos serijos kūrinius, nes jie yra labai intymiai susiję - kiekvienas atspaudas ar piešinys papildo kitus. Tie skambūs spalvų, sudėtingų formų ir technikos darbai gali būti lyginami su pačiais geriausiais moderniosios grafikos pasiekimais. Kartais jie atlikti labai laisvai, beveik nerūpestingai, tačiau ankstyvųjų Valiaus medžio raizinių disciplinotumas ir griežtumas tebeslypi ir juose, teikdamas ypatingo svarumo jų žaismingoms abstrakčioms formoms."

"...Valius pradėjo dėstyti Kanadoje 1960 metais - dirbo vakarais Toronto Central Technical School kaip grafikos instruktorius. Tos mokyklos meno skyriaus direktorius ir dailininko kūrybos gerbėjas Charles Goldhamer suteikė Valiui galimybę dėstyti, kiek peržiūrėjęs įprastinius įdarbinimo reikalavimus, liečiančius amžių bei Kanados akademinius kredencialus. Goldhamer, kuris ir pats yra puikus dailininkas, niekada nesigailėjo parėmęs Valių. "Jis buvo nuostabus mokytojas", prisimena Goldhamer. "Labai gerai nusimanė meno istorijoje ir savo darbo srityje. Nešykštėjo dalytis savo žiniomis ir talentu. Nuoširdžiai rūpinosi mokiniais. Dėstydamas sugebėjo perteikti jiems savo paties atkaklias ambicijas. Jo techninė patirtis grafikos sferoje buvo tikras lobynas jauniems dailininkams".

Valius dėstė Toronto mieste beveik ligi gyvenimo pabaigos, dirbdamas instruktoriaus darbą tokiose skirtingose įstaigose kaip Western Technical Commercial School, Winston Churchill Collegiate ir University of Toronto's Faculty of Education. Daug jo mokinių vėliau pasižymėjo dailės srityje visos Kanados mastu. Visi jie prisimena Valių su giliu dėkingumu ir šiluma.

...Kitas iškilus Kanados menininkas, grafikas Ed Bartram irgi jautriai, su gilia pagarba prisimena Valių kaip mokytoją. "Jis perkėlė į Kanadą reiklias europines grafikos technines tradicijas. Jis nepaprastai gerai nusimanė apie grafikos metodus ir tobulai mokėjo savo amatą. Šias žinias gebėjo perteikti labai stilingai ir entuziastiškai. Kaip asmuo buvo itin patrauklus...Jam rūpėjo kiekvieno mokinio asmenybė, ir kaip tik tuo principu jis buvo parėmęs savo dėstyimą".

Per savo gyvenimą Telesforas Valius pelnė daug garbingų atžymėjimų. 1958 metais jis buvo išrinktas American Colour Print Society nariu, 1960 metais Šveicarijos International Institute of Arts and Letters nariu ir 1970 metais Romos Tommaso Campanella Akademijos nariu. Ta Akademinė 1970 metais skyrė jam sidabro medali, o 1972 metais aukso medali. 1967 metais jis buvo atžymėtas Kanados Šimtmečio Medalium už įnašą į tos šalies kultūrą. Be to, Kanados meno draugijos suteikė jam daug premijų, o 1975 metais American Colour Print Society skyrė jam Ethel Aschton memorial Award. "

Paul D u v a l

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

Poetas J. MAČIULIS - MAIRONIS, kurio 125 m. gimimo sukaktis yra minima Lietuvoje ir išeivijoje.

• Poeto MAIRONIO kūrybos septyni eilėraščiai pirmą kartą buvo išversti į turkmėnų kalbą: Vilnius Prieš Aušrą, Skausmo Balsas, Jaunimo Giesmė, Užmigo Žemė, Daina, Ant Drukšų Ežero ir satyrinis Nuolat Verkšlenantiems Politikams.

Eilėraščiai buvo atspausdinti mokytojų ir jaunimo laikraščiuose.

• Kooperatyvinis restoranas senajame Vilniuje "Stikliai" veikia jau trečias mėnuo. Svečius pasitinka valgiaraštis su 26 patiekalais ir malonus aptarnavimas. Šeiminingai nuolat stengiasi patenkinti valgių receptus. Ateityje numatomi kavinėje muzikiniai vakarai ir kitokie aptarnavimo metodai. Per dieną čia aptarnaujama apie 700 lankytojų.

Be reikalo kai kurioje spaudoje toks kooperatyvinis privačios atsakomybės restoranų pobūdis yra vadinamas "kapitalistiniu". Jei-gu jau taip, tai jis egzistavo ir egzistuoja nuo senų laikų visai normaliomis, natūraliomis geromis pasekmėmis visame pasaulyje, nežiūrint, kokia valdžia.

SURADO RAŠYTOJO KAZIO PUIDOS KAPĄ

Kazys Puida yra istorinio romano "Magnus Dux" autorius. Šioje knygoje įtaigiais ir gyvais charakteriais vaizduoja Vytauto kovas dėl sosto. Veikėjų poelgiai čia motyvuojami ir

APIE S E I M Ą

Nepriklausomos Lietuvos Steigiamasis Seimas dirbo beveik 29 mėnesius (nuo 1920.V.15 iki 1922.X.7.). Buvo įvykę 257 plenumo posėdžiai, 28 komisijos pravedė 963 posėdžius. Per tokį trumpą laiką išleista daugiau kaip 300 įvairių įstatymų. Vien Seimo protokolai užima apie 2500-3000 puslapių.

Pirmuoju Steigiamojo Seimo darbu buvo Lietuvos valstybės nepriklausomybės proklamavimas:

"Lietuvos Steigiamasis Seimas reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratine Respublika, etnografinėm sienom ir laisvą nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis!"

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

Marius Glinskas

PAMOKYMAS APIE RUGIUS

gal tai buvo ne vakar
gal ne vasarą buvo:
viršum rugio nuvargęs
narstės mėnuo ir griuvu
mūsų pilys ir dangus
mūsų kulgrindo, rodės,
patvoriais tyliai slenka
lyg vagis ar beprotis

nugyventas mūs laikas
su rekrūtais, vežimais
ir lyg niekieno vaikas
springo dūmais beržynas

gal tai buvo ne vakar
atmintis gal suklypo
po viduramžių arka
meldė motina lūpom

nuo rugių ir nuo beržo
atitolint nelaimę
o jau kliebantį vežą
o saulelę jau laidos

mano mažas vaikeli
tu grūdėlio nevirskyk
virš rugių baltas kelias
tau į tėviškes širdį

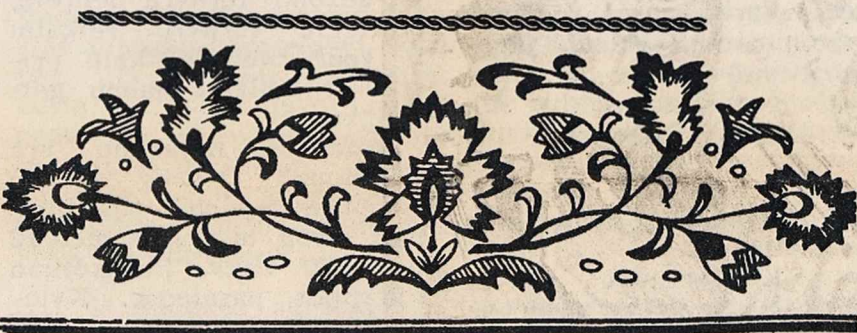
vasaros naktį
vasaros naktį nedidelę
rašau tau eiles
rašau tai eiles paklydėles

veriasi šodžiai
veriasi žodžiai lyg vartai
tave išgalvosiu
tave išgalvosiu dar kartą

klausk lino žiedo
klausk lino žiedo gal žino
kiek tu nutolus
kiek tu arti ir graži man

paukštė žydroji
paukštė žydroji nublanko
lieka tik puokštė
lieka tik puokštė ant lango

rudenio naktį
rudenio naktį be žiburio
rašau tau eiles
rašau tau eiles rasa žibančias.

O . L A Š A S

HO, HO, HO - ŽIEMOS LINKSMYBĖS

Vaikai ir pietų kraštų žmonės, pamatę pirmąjį sniegą - nesitveria džiaugsmu ir nuostaba. Pasigirsta ir Kalėdų Senio (gal ir per balsingas, ir tikrai per anksti) ho, ho, ho, priartėjus prie parduotuvių.

Suaugusiems - tas pirmasis ir ypač gausus sniegas reiškia, kad reikia įieškoti specialaus kastuvo ar motorinės sniegpūtės.

Ypatingai vyresnio amžiaus žmonėms verta prisiminti, kaip išvengti nemalonumų užsiiminėjant viena žiemos linksmybių- sniego kasimu nuo savo durų iki gatvės. Gydytojai sako galį atspėti ir nepasiziūrėję pro langą, kada gerokai pasninga: entuziastingi ar susirūpinę kasėjai puola prie darbo, versdami sniegą į gatvės vidurį. Tokiems dažnai nelemtai suspaudžia krūtinę ir prireikia daktaro arba dažniausiai- ligininės.

Todėl, ypač vyresnio amžiaus žmonėms patariama pirmiausiai- nekasti sniego tuoju pavalgius. Šalia to, pradėti kasimą iš lėto, kad organizmas apšiltų ir tik tuomet paspartinti darbą. Kasimą baigti sulėtinant, kad organizmas normaliai prisitaikytų prie pakitimo. Labai šaltam orui esant, patariama uždengti burną ir nosį šaliku.

Taigi, šis žiemos sportas ir linksmybė- ho, ho, ho - bus tikrai malonesni, sekant šiuos patarimus.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI

Dr. Gv. Valančius

Prieinamos kainos,
Žuvavimas jūroje ir nuo tilto,
Arti geri restoranai,
Žavingi saulėlydžiai

Spalvotos TV
Vėsinamas oras
Kilimai
Šildomas baseinas

JOHN'S PASS BEACH MOTEL
ir butai buv. Sea Ranch

Erdvūs kambariai ir gražūs White Sandy paplūdimys.

12600 Gulf Boulevard
Treasure Island, Florida 33706

ALGIS BOBELIS
vedėjas

Tel.: (813)-360-1139, Vakaraais: (813)-867-1650

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

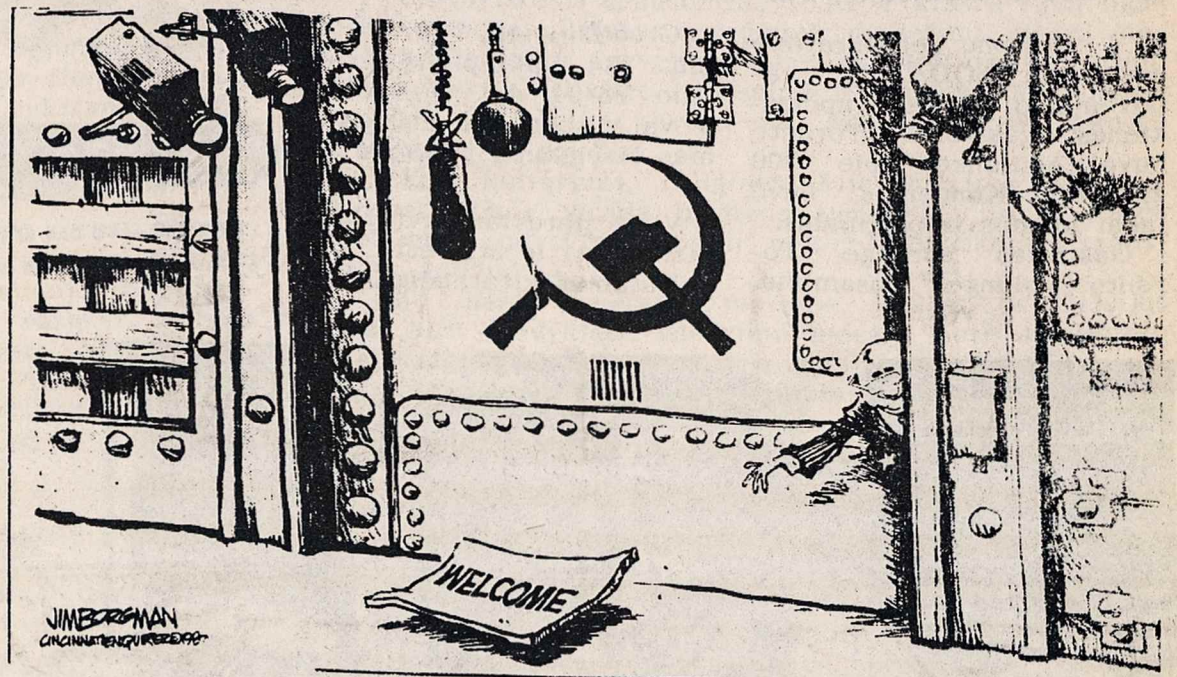
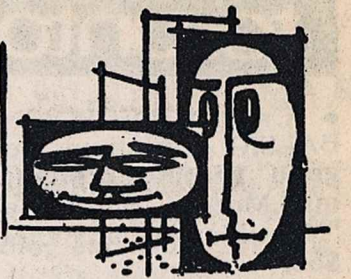
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Alabell Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

Gorbačova perestroika.

MENAM MISLĘ KETURGYSLĘ...

* Ji mažiausiai penkiadešimt metrų ilgio ir mintą kopūstais. Kas tai?

- Eilutė prie mėsos krautuvės Vilniuje.

* Kas yra sardinė?

- Tai banginis, perėjęs per visas socialistinio ūkio išsivystymo stadijas.

* Kas atsitiktų, jei sovietai užimtų Saharos dykumą?

- Už metų Afrika importuotų smėlį.

* Kokie yra reikalavimai, kad pradedantis rašytojas patektų Lietuvos Rašytojų Draugijon?

- Jis privalo būti parašęs vieną knygą ir išdavęs sovietiniam saugumui (KGB) du draugus.

* Visas Politbiuro ir dvidešimt sovietinių maršalų skrenda virš Varšuvos. Staiga lėktuvas krenta ir sudūžta. Kas išsigelbsti?

- Lenkija.

* Ką daro rusas, baigęs darbą?

- Jis išsiima rankas iš kišenių.

* Ar įvedus komunizmą pasitaikys vagysčių?

- Ne. Jau visas bus išvogta socializmo laikotarpyje.

* Kodėl SSSR yra turtingiausia kraštu pasaulyje?

- Štai, jau 70 metų kaip visi vagia, ir vis dar lieka kas vogti.

"MARGUČIO " DAINŲ KONKURSA LAIMĖJO:

Pirmą premiją- \$400,- komp. O. Metrikienė už K. Binkio "Vėjavakis",

antrą premiją - \$300,- komp. J. Govėdai už K. Bradūno "Amžinas Lietuvis",

trečioji premija buvo padalinta į dvi dalis ir paskirta Raimondai Apeikytei už A. Griciaus "Gulbės ir Vėjai" ir O. Metrikienėi už dainą "Oi, Kregždute".

* Premijų mėcenatai - Valdas ir Alma Adamkai.

Nepriklausomos Lietuvos

NAMŲ REMONTO

VAJUS

REIKALINGA \$15,000

MALONŪS "NL" SKAITYTOJAI,-

Prašome pasinaudoti žemiau

esančią atkarpą ir ją

atgal atsiųsti "NL" adresu:

7722 GEORGE ST. LASALLE, P.Q.
H8P 1C4, CANADA

Mr. Mrs.

Adresas

Siunčiu už "NL" PRENUMERATĄ 198 m. dol.
"NL" NAMŲ REMONTO VAJUI dol.

• A.a. inž. LEOPOLDO BALSIO atminimui vietoje gėlių Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelis aukoja "Nepriklausomai Lietuvai" \$50.
Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• Į Bostono etnografinio ansamblio SODAUTO, vadovaujamo Gitos Kupčinskienės gastroles Toronte buvo atsilankę apie 500 žiūrovų. Koncertas buvo labai įdomus ir originalus. Gastroles surengė Toronto "Volungės" ansamblis.

Šio Muziejaus vadovybė pakvietė Lietuvių Tautodailės Instituto Toronto skyrių papuošti lietuvišką kalėdinę eglutę Ji bus išstatyta nuo gruodžio mėn. 5 d. iki sausio 10 dienos.

Gruodžio 12, 19 ir 20 d.d. 1-4 val.p.p. ir gruodžio 28-31 d.d. 10 val.r.-6 val.v. bus demonstruojamas šiaudinukų gaminimas.

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo pažįstamus kitataučius.

TORONTO. 1987. 11. 14-15. LIETUVOS KRIKSTO JUBILIEJUS.

Iškilmingos Pasmaldos Toronto Šv. Mykolo katedroje. Iš kairės: dalis Maironio mokyklos vaikų choro, Evang. kun. Povilas DILYS, ukrainiečių kun. dr. Myron STASIW, latvių Liut. ark. Arnolds LŪŠIS, vysk. Paulius BALTAKIS ir toliau matosi Toronto koadjutorius ark. Aloysius M. AMBROZIC.

Nuotr. St. Varankos

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO MINĖJIMAS TORONTE 1987.II.22 d. Iš kairės savanoriai - kūrėjai apdovanoti gėlėmis: L. Vaštoka, V. Kazlauskas ir S. Pačiūnas. Gėles prisega Irena Pečiulienė ir Vytautas Pečiulis.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO 69 METŲ

SUKATIS buvo paminėta 1987 m. lapkričio 22 d., kurią parengė Vlodo Pūtviio šaulių kuopos valdyba. Lietuvos Kankinių šventovėje, Mississaugoje buvo aukojamos Misijos už žuvusius Lietuvos karių, kuriose dalyvavo Vl. Pūtviio šaulių kuopos ir Katalikių Moterų draugijos vėliavos su atitinkamomis palydomis.

Pagrindinis minėjimas įvyko Toronto Lietuvių Namų Mindaugo salėje, kur dalyvavo apie 250 tautiečių. Minėjimas pradėtas 3 val.p.p. šešių vėliavų įnešimu, kurias atlydėję uniformuoti šauliai išrikiavo scenoje. Po Kanados himno, išangini žodį tarė Vl. Pūtviio šaulių kuopos valdybos pirm. B. SAVICKAS. Invokaciją skaitė kun. A. SIMANAVIČIUS,

OFM. Buvo pagerbti dalyvavę Lietuvos kariuomenės savanoriai: V. KAZLAUSKAS, S. PACIŪNAS ir L. VAŠTOKAS. Sveikino raštu Lietuvos gen. konsulas dr. J. ŽMUIDZINAS, žodžiu - KLB krašto pirm. V. BIRETA ir Hamiltono Algirdo šaulių kuopos pirm. p. KANOPA.

Pagrindinę kalbą pasakė garbės šaulys St. JOKUBAITIS, išryškindamas lietuvių karių savanorių aukas, ginant mūsų valstybės nepriklausomybę, nepriklausomos Lietuvos karių, kaip tautos meilės ugdytojų ir Lietuvos partizanų, žuvusių už tautos laisvę kovoje su sovietiniu okupantu. Priminė ir lietuvių savanorius išeivijoje, kurie sekdami pirmųjų mūsų tautos didvyrių pavyzdžiais yra pirmosios kovos linijose, kovodami ne tik dėl lie-

tuvybės išlaikymo, bet ir Lietuvos išlaisvinimo. Atkreipė dėmesį į mūsų jaunimo euklėjimą išeivijoje, kuris turės perimti vyresniosios kartos savanorių garbus.

Po paskaitos veiklus šaulys A. BORCHERTAS buvo pagerbtas šaulių žvaigždės ordinu. Pirmoji minėjimo dalis buvo užbaigta vėliavų išnešimu.

Koncertinėje dalyje pirmasis scenoje pasirodė sol. Algis SIMANAVIČIUS, kuris, akomponuojant D. ROTKIENI, nuotaikingai atliko tris dainas. "Atžalyno" šokėiai vadovaujami V. VITKUNAITES ir A. ŽENDERIENĖS, judriai ir ritmingai atliko tris šokius.

Juos papildė K. JANAVIČIŪTĖ, programos pranešėja, jautriai padėklamavusi "Sėters žodžiai broliui". Paminėtina, kad Kristina Janavičiūtė gražia ir gryna lietuvių kalba, be svetimų kalbos akcento bei prie-

maišų, sklandžiai vadovavo programai, kuri verta visų dalyvių ir rengėjų pagyrimų.

Koncertą, užtrukusį pusę valandos, užbaigė sol. S. SIMANAVIČIUS, padainavęs "Paskutinis tau sudiev" (ištrauka iš G. Verdi operos) ir A. Kūčanausko "Ten, kur Nemunas banguoja". Akomponavo muz. D. ROTKIENĖ.

Padėkos žodį tarė KLB Toronto apylinkės pirm. L. RADZEVIČIUS. Programos atlikėjai buvo apdovanoti gėlių žiedais. Minejimas, užtrukęs pusantros valandos, užbaigtas Lietuvos himnu.

J. Varanavičius

LIETUVIAI GOLFININKAI

Toronto Lietuvių Golfo valdybos posėdis įvyko lapkričio mėn. 23 d. A. Stausko namuose. Posėdyje dalyvavo valdybos p-kas A. Stauskas, išdinininkas A. Jonikas, buvęs p-kas J. Rusinavičius ir specialiai pakviesta D. Deksnytė.

Buvo diskutuojama naujo sezono turnyrų lentelė, baltiečių turnyro reikalai ir ypač metodai kaip pritraukti daugiau jaunų golfininkų.

Valdybos nutarimu yra šaukiamas T.L.G. Klubo visuotinis narių susirinkimas 1988 m. sausio mėn. 12 d., 7:30 val.v. Priskelimo Parapijos patalpose. Kviečiami visi.

• LTI Toronto Skyrius yra taip pat paprašytas papuošti kalėdinę eglutę North York City Hall dalyvaujančių etninių grupių kalėdiname eglutynė. Ten gruodžio 5 d., 4-10 val.v. ir sekmadienį 12-6 v.v. bus atliekamos įvairios meninės programos.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS BIBLIOTEKA veikia kiekvieną sekmadienį po 8:30 val.mišrių iki maždaug 1 val.p.p. Bibliotekai vadovauja P. Jurėnas.

• Žmogaus Teisių Dienos proga gruodžio 13 d. 1 val. p.p. prie Toronto Miesto Rotusės baltiečiai ir ukrainiečiai demonstruos, reikalaudami mūsų politiniams kaliniams laisvės ir kviečia visus šioje demonstracijoje dalyvauti.

• Krepšinio treneris Rimas Miečius, kuris tvarko treniruotes, turi naują telefoną: 234-0878. Jaunučių treniruotės - pirmadieniais nuo 6 val. v. iki 7:30 v.v. Jaunių nuo 12 iki 16 metų amžiaus - trečiadieniais nuo 6 iki 7:30 v.v.

Lietuvių Namų Žinios

• Gauta aukų iš Juozo NORKAUS \$1.000 Lietuvių Namų Švietimo Fondui LABDARA ir iš Onos JUODVIRŠIENĖS \$1.000 Lietuvių Slaugos Namams.

Abiems aukotojams nuo širdi padėka.

Slaugos Namų sąskaitoje dabar yra \$1.740.

Norintieji prisidėti prie Slaugos Namų Fondo gali tiesioginiai įnešti į PARAMOS sąskaitą nr.8711.

• Rasti "Fordo" automobilio raktai; kreiptis į LN raštinę tel.:532-3311.

• Lapkričio 22 d., sekmadienį įvyko LN Valdybos ir Visuomeninės Veiklos komiteto posėdis. Buvo smulkiau aptarti NAUJŲ METŲ Baliaus renginio reikalai ir santykiai tarp Valdybos ir Komiteto, ruošiant įvairius LN renginius.

• Sekmadienio Popietėje LN dalyvavo 240 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: V. Barauskienė iš Bloomfield JAV, G. ir H. Sykes iš Mississauga, Ont., S.D. Jakaitis iš Port Hope ir Birutė Kemežaitė iš Chicagos. Nuo-

• Nuoširdi padėka LN Vyrų Būrelio nariams: V. Kulnui, A. Padolskiui, J. Radzevičiui, Z. Revui, A. Padolskiui, K. Juzumui (administracija) už papuošimą LN pastato pagal kalėdines tradicijas;

ponioms F. Ciplijauskienei ir A. Kulnienei už papuošimą dviejų kalėdinių eglaičių Bingo žaidėjams.

• Į LN KŪČIŲ VAKARIENĘ ir NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ daugiau kaip pusė bilietų jau išparduota.

Norintieji atsilankyti į šiuos renginius raginami kuo greičiau užsisakyti bilietus. Visos vietos rezervuotos.

Naujų Metų programą pajavirins ir visus pradžiuos sol. Vaclovas Povilonis.

• Toronto Lietuvių Namų KŪČIŲ VAKARIENĖ prasidės gruodžio 24 d., 7:30 val.v. Karaliaus Mindaugo Menėje. Vaikams iki 6 m. amžiaus įėjimas nemokamas. Bus pagaminta tradiciniai Kūčių patiekalai, vyks kalėdinė programa, atvyks ir Kalėdų Senelis su dovanomis mažiesiems. Vietas reikia rezervuoti LN raštinėje ir Sekmadienio Popietėje.

• Sekantis LN Valdybos posėdis bus gruodžio mėn. 17 d., 7:30 val.vakaro.

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S.J. Užupiai iš Chicagos, A. Žilkauskienė iš Kretingos, S. Senkus, V. Saulis iš Hamiltono ir A. Dagys iš Oakville.

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/2% už 90 dienų term. indėlius	7 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	7 1/2% už 1 metų term. indėlius	7 3/4% už 2 metų term. indėlius	8% už 3 metų term. indėlius	9% už GIC 1 m. garant. inv. paž.	9 1/4% už GIC 2 m. garant. inv. paž.	8% už pensijų planą (var. rate)	8 3/4% už 1 m. term. pensijų planą	8% už pensijų fondą RRIF (v.r.)	6% už taupymo s-tas	5 3/8%-7% už kasd. palūk. s-tą	4 3/8%-5 1/4% už kasd. pal. čekių s-tą
-----------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	-----------------------------	----------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	---------------------	--------------------------------	--

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10 1/2%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 1/2%
2 metų	11%
3 metų	11 1/4%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	9 1/2%
(variable rate)	

AKTYVAI VIRŠ 64 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautpų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

TAUPYK IR SKOLINKIS PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9:30 v. ryto iki 3:30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9:30 v. ryto iki 8:00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9:00 v. ryto iki 1:00 p.p.; sekmadieniais nuo 9:00 v. ryto iki 12:30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9:30 v. ryto iki 1:00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	7 1/4%
180-364 d. term. ind.	7 1/4%
1 metų term. indėlius	7 1/2%
2 metų term. indėlius	7 3/4%
3 metų term. indėlius	8%
1 metų GIC-met. palūk.	9%
2 metų GIC-met. palūk.	9 1/4%
3 metų GIC-met. palūk.	9 1/2%
1 metų GIC-met. palūk.	8 1/2%
RRSP ir RRIF (pensijos)	7 1/2%
RRSP-1 metų term. ind.	8 1/2%
Specialią taup. s-tą	7%
Taupomąją sąskaitą	6%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	7%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 1/4%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	11%
Sutarties paskolas nuo	11%
Nekiln. turto paskolas: su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 1/4%
2 metų	10 3/4%
3 metų	11%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	9 1/4%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybė iki \$2,000 už santautos laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 35 MILIJONŲ DOLERIŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

KAIP BUVO TRAKTUOJAMI LENKŲ KARIAI

Plk. Mitkiewicziaus duomenimis, Lietuvoje iš viso buvo apie 15,000 lenkų karių, tame skaičiuje apie 3,000 karininkų, vienas generolas, keli pulkininkai ir kt. Lietuvos kariuomenės stabo žiniomis, pas mus buvo 13,500 internuotų lenkų karių. Jiems buvo įsteigtos internuotųjų stovyklos Kulautovoje, Alytuje, Vilkauskioje, Birštone, Palangoje, Rokiškyje, Kudeliškiuose ir kt. Sovyoklose jie buvo maitinami, kaip ir Lietuvos kariuomenės kariai. Jokių sustiprintų sargybų ten nebuvo.

St. Raštikis (iš "Ivykiai ir žmonės").

P.S. Šie lenkų kariai buvo internuoti 1939 metais, kai jie traukėsi vokiečiams užpuolus Lenkiją.

TAIKOS MALDA

"Viešpatie, padaryk mane Tavo taikos įrankiu: kur yra neapykanta, ieisk man sėdį meilę; kur yra įžaidimas - atleidimą; kur abejojimas - tikėjimą; kur nusivylimas - viltį; kur tamsa - šviesa; kur liūdesys - džiaugsmą."

"Dieviškasis Mokytojas, duok, kad ne tiek ieškočiau suraminimo, kiek kitus suraminčiau; ne tiek norėčiau būti suprstas, kiek kitus suprasčiau; ne tiek mylimas, kiek kitus mylėčiau, nes duodami gauname, atleisdami pelnome atleidimą ir mirdami gimstame amžinajam gyvenimui".

Šv. Pranciškus Asyžietis

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

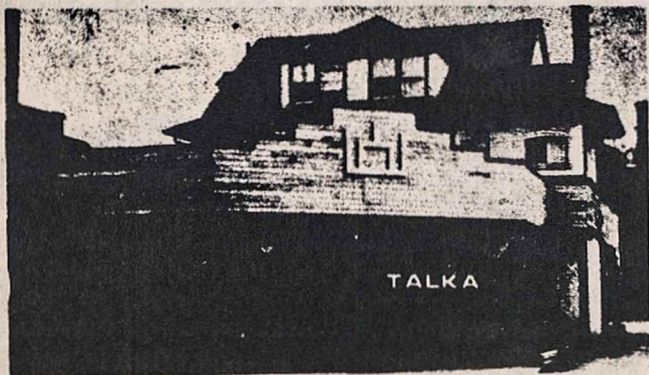
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

TALKA

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
Indėlius (P.C.A.) 3%	nekiln. turto pask. 10.5%
santapus 5.75%	asmenines paskolas 12.50%
kasdienines palūkanas	Nemokamas pilnas čekių
už santapus 5.25%	patarnavimas
term. indėlius 1 m. 9.25%	Nemokama narių gyvybės
term. indėlius 3 m. 9.75%	drauda pagal santapų
reg. pensijų fondo 6.50%	dydį iki \$ 2.000
90 dienų indėlius 8. %	Nemokama asm. paskolų
(minimum \$5.000)	drauda iki \$ 25,000
Reg. pensijų 1 m. 9.25%	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais — nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais — nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais — nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos — rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

hamilton

PRIEŠKALĖDINIS LAIMĖS RATAS

Žvejotojų ir Medžiotojų Klubas GIEDRAITIS gruodžio 19 d., 6:30 val. v. ruošia prieškalėdinį Laimės Ratą Aušros Vartų Parapijos salėje. Maloniai kviečia visus.

Klubo ZUKIŲ BALIŲS įvyks 1988 m. sausio mėn. 30 d. Jaunimo Centre.

• GYVATARAS intensyviai ruošiasi VIII-tajai Tautinių Šokių Šventei, kuri įvyks Hamiltone 1988 m. liepos mėn. 3 d.

Vaikų, moksleivių, studentų ir veteranų grupės repetuoja su Kr. Aušrotaitė, J. Jokubynaitė, E. Rukšėnaitė ir G. Breichmanienė.

Kas dar neįsijungė į šokėjų eiles, gali susisiekti su grupių mokytojomis.

florida

PAGERBTI NUOŠIRDŲS LIETUVIŲ KLUBO VEIKĖJAI

Spalio mėn. 17 d. Klube buvo suruošti ypatingi pietūs. Į juos atvyko apie 300 žmonių, kurie sustoję pasitiko Angelę ir Albina Karnius už jų ilgalaikį ir įvairų darbą Lietuvių Klube. Šiuos pagerbtųjų pietus jiems suruošė Lietuvių Klubas Valdyba ir direktoriai.

Pietų programą pravedė režisėrė Dalila Mackialienė. K. Urbšaitis supažindino su Angelės ir Albino visuomenine veikla, kuriai jie yra atidavę daug savo gyvenimo valandų. Pasirodo, kad per 26 Klubą gyvavimo metus Albinas išbuvo jo

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Ir šiemet KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba ruošia Naujų Metų sutikimą. Jau išnuomota Jaunimo Centro salė, kurią specialiai išdekoruoti sutiko R. Pakalniškienė ir E. Bajoraitienė. Vaisėmis rūpinsis kulinarė Danutė Mačienė. Svečiams bus patiekta šilta vakarienė su vynu, šaltas užkandis ir kava su pyragais, o vidurnaktį — šampanas. Taip pat veiks ši kartą nemokamas baras. Gros Joe Dobko orkestras.

Į Naujųjų Metų sutikimą bilietus jau galima gauti pas Apylinkės Valdybos p-ka B. Mačį tel: 632-4558 ir kitus Valdybos narius kiekvieną sekmadienį po pamaldų Jaunimo Centre. Prie apvalių stalų bus sodinama po 8 žmones ir jau dabar galima iš anksto stalus pasirinkti.

pirmininku 13 metų. Angelė yra dažna Klubą Valdybos narė, įvairiopa taktininkė.

Po paskaitos A. Krulikienė ir K. Vaičaitis įteikė A. ir A. Karniams dovaną; buvo pakeltos šampano taurės ir sugiedota "Ilgiausių Metų".

Sekė eilė sveikintųjų.

Po nuširdaus pagerbtųjų padėkos žodžio, meninė dalį gražiai atliko S. Vaškys, paskaitydamas savo eiliuotą rašinį "Šuolis į praeitį", sudainuoti duetui D. Mackialienės ir J. Staškuvienės, akompanuojant A. Mateikai.

• ALTos St. Petersburgo skyrius surengė lapkričio 12 d. malonią gegužinę gamtoje.

Medžiotojų ir žūklautojų klubas TAURAS 1986 m. medžioklėje. Šiais metais nepasisekė, tenka džiaugtis pereinamųjų metų laimėjimais. Iš kairės į dešinę: J. Lamp, J. Šimkus, A. Čeponis, J. Pažemėckas ir A. Daržinskas. Nuotr. J. Šimkaus

• JAV LB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS vyko lapkričio mėn. 13, 14 ir 15 d.d., St. Petersburg Beach, Dolphin Beach Resort patalpose. Per 8 posėdžius buvo pateikti pranešimai iš įvairių veiklos sričių, priimti nutarimai, nauji siūlymai.

Lietuvių Klubas salėje vyko baigminė vakarienė, kurios metu programą atliko poetės V. Bogutaitė-Keblienė, J. Švabaitė-Gylienė ir O. Mikailaitė.

• VILNIAUS DIENOS minėjime, kuris buvo surengtas ALTos iniciatyva, paskaitą skaitė svečias iš Detroit'o, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Centro V-bos pirmininkas Albertas Misiūnas.

Paskaitos vedamoji mintis: k o d ē l reikalingi Vilniaus Dienos minėjimai mūsų lietuviškuose telkiniuose. Anot prelegento, minėjimai reikalingi ne vien pagerbti mūsų amžinąją sostinę Vilnių, kaip Lietuvos garbingosios praeities simbolių, bet ir todėl, kad Vilniaus ir jo krašto problema vis dar nėra išsprendusi mūsų naudai, nors šiuo metu Vilnius yra okupuotosios Lietuvos sostinė, o jo krašto dalis įjungta Lietuvos teritorijon. Lenkai, tačiau, dabartinėje Lenkijoje ir imigracijoje vis dar s a v i n a s i Vilnių, kaip lenkišką miestą.

Todėl Vilniaus Dienos minėjimais turi būti žadinamas mūsų politinių veiksmų bei lietuviškosios visuomenės budrumas, kad nepasikartotų Spalio 9-tosios tragedija.

Vilniaus Arkivyskupijos

klausimu referavo dr. K. Sidlauskas.

Atvykusieji gyvai dalyvavo diskusijose ir maloniai pabendravo po minėjimo prie kavos ir užkandžių.

• Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimą surengė LŠST Romo Kalantos Šaulių Kuopa lapkričio mėn. 19 d. Paskaitą skaitė jaunosios kartos lietuvis, Amerikos Armijos plk. leit. Kęstutis Gedmintas. Iškilmingos pamaldos vyko lapkričio 22 d. Gulfporte.

• St. Petersburgo Lietuvių Respublikonų Klubas sušaukė narių susirinkimą lapkričio 24 d. Floridos Amerikos Lietuvių Klubas patalpose. Dalyvavo ir amerikietis George F. Hieber, Pinellas County respublikonų partijos pirmininkas.

• LIETUVOS KRIKŠTO atnaujinimo sukaktį St. Petersburg minėjo dvi dienas — gruodžio mėn. 5 ir 6 d.d.

• JAUNIMO SAJUNGA ruošia koncertą-šokių, kurio programą "Aš čia gyva" atliks Dariaus Polikajčio orkestras.

• LIETUVIŲ FONDO 25-mečio veikla bus paminėta koncertu, kurį atliks iš Kalifornijos operos solistas Antanas Pavasaris.

ORIGINALI PARODA

Gruodžio mėn. 13 d., sekmadienį Klubas mažojoje salėje Juozas Taoras rengia lietuviškų kalėdinių kortelių parodą. Joje matysime apie 1000 skirtingų kortelių, išleistų Lietuvoje ir išeivijos lietuvių kolonijose.

boston

• So. BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS nariai rūpinasi savo namų pertvarkymu taip, kad būtų gautas leidimas dviejų aukš-

tų pertvarkymui ir išnuomavimui. Valdyba rūpinasi namo remontui paskolos gavimu. Reikia tikėtis, kad šis praktiškas sprendimas bus įmanomas įgyvendinti, o Namai vistiek pasiliktų lietuvių žinioje.

PATARNAVIMAS — GREITAS IR TIKSLUS !

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

Brangiai Motinai

A + A

JULIJAI VALINSKIENEI
mirus,

sūnų ZENONĄ, jo šeimą ir artimuosius
liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

LIETUVIŲ AKADEMINIS ANSAMBLIS
MONTREALYJE

Mirus

A + A

JONUI JURĖNUI,

žmonai MALVINAI, broliui JULIUI ir artimiesiems
nuoširdžiai užuojautą reiškia —

MARIJA ir PETRAS PETRAUSKAI

Aktorius HENRIKAS KAČINSKAS

• Paminėjo buvusio bostoniečio, aktoriaus HENRIKO KAČINSKO pirmąsias mirties metines. Vyko Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos už mirusiojo sielą. Mišių metu grojo muz. Jeronimo Kačinsko suorganizuotas TRIO.

Akt. H. Kačinskas mirė Floridoje.

INFORMAVO APIE KNAYGA, KALBANČIA VILNIAUS OKUPACIJOS TEMA

"Laisvės Varpo" Radijo stoties vedėjas Petras Viščinis savo klausytojus supažindino su prieš porą mėnesių pasirodžiusia studijine knyga. Ji parašyta dr. Broniaus Makausko lenkų kalba, Varšuvoje. Tikroje ši knyga yra santrauka autoriaus disertacijos, už kurią jis gavo daktaro laispių.

Dr. Bronius Makauskas yra sąmoningas lietuvis, kilęs iš Seinų. Varšuvoje baigė istorijos fakultetą.

Knygoje yra aprašomas

Vilniaus krašto lietuvių gyvenimas 1920-1939 m. laikotarpyje, kai tą kraštą buvo okupavusi Lenkija.

Autorius turėjo progos naudotis gausia archyvine medžiaga Lenkijoje ir Lietuvoje, lenkų ir lietuvių periodiniais leidiniais, atsiminimais ir moksline literatūra išleista Lietuvoje, Lenkijoje ir kitur užsienyje. Gana plačiai aprašoma pastutiniame skyriuje lietuvių veiklos užgniaujimas 1935-1939 m. laikotarpyje, nevengiant iškelti arkivyskupo Romualdo Jalbrzykowskio antilietuvišką akciją.

Knygoje yra gausu statistinių lentelių, žemėlapių, nuotraukų.

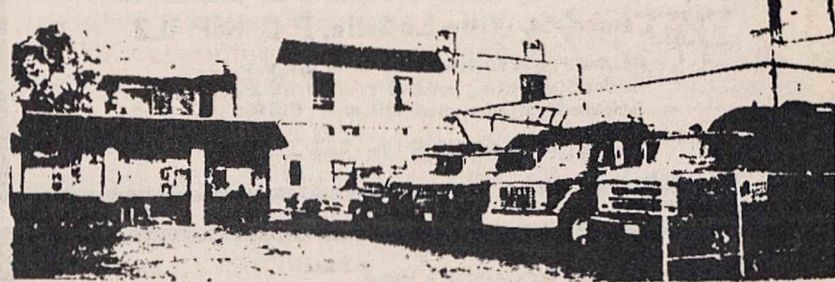
Knygos pristatymas buvo gerai atliktas, o ši knyga yra svarbus įnašas mūsų literatūroje apie Lenkijos okupaciją Vilniuje.

• BOSTONO AUKŠTESNIOJI LITUANISTINĖ MOKYKLAI gruodžio 10 d. rengia tradicinę Kalėdų Eglutę.

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE);
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

montreal

MIRUSIEJI:

• JURĖNAS Jonas, 88 m., mirė ligoninėje. Liko žmona Malvina, sesuo Julija Zabielenė su šeima ir brolis Julius.

• VALINSKIENĖ Julija mirė po ilgos ligos. Liko sūnus Zenonas su šeima. Užuojauta mirusių artimiesiems.

DĖMESIO

Jau priimami "NL" Redakcijoje KALĖDINIAI SVEIKINIMAI.

Prašome neuždelsti ir tuo palengvinti mums gerai atlikti darbą. Dėkojame.

VĒLIAUSIA data įteikti sveikinimų tekstą-gruodžio 15 d.prieš piet. "NL"

• SPECIALI KALĖDINĖ RADIJO PROGRAMA, vado vaujama L.Stankevičiaus, bus transliuojama Kalėdų Dieną, 11-12 val.ryto.

JUODOJO KASPINO DIENA- tai ŽMOGAUS TEISIŲ DIENA, švenčiama tarptautiniu mastu GRUODŽIO 13 d.

Šiomet Montrealyje ji bus minima ketvirtadienį, gruodžio 10 d., 12:15 val. McGill Universitete, Frank Dawson Administration Building Auditorium su paskaita.

Gruodžio 12, šeštadienį, 11 val.r. automobiliai, reprezentuojantieji etnines grupes renkasi Peel Str.ir St. Jacques aikštėje. Iš ten vyks visi iki Sovietų Ambasados. Bus paleisti tai dienai specialiai paruošti juodi-geltoni balionai.

Mūsų studentai turėtų nepražiopsoti ir paskaitos Universitete, kurią skaitys dr.L.Laszlo.

• GRUODŽIO MĖNUO - SPAUDOS MENUO. Visi naujai užsisakantieji 1988 m. "NL" gaus su nuolaida - už \$15. Pasinaudokite progą!

Taip pat prašome, kas dar neapsimokėjo prenumeratą, šį mėnesį tai padaryti.

• J. BABRAUSKAS ir A. URBONAS sutiko patal-kininkauti "NL" techniškam darbui. Nuširdžiai dėkojame. "NL"

• TAUTOS FONDUI AU-KOJO \$100,- V.ir D.Gruod-žiai; \$15,- V.Jakonis. Nuširdus ačiū. Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

Dr. Jonas MALISKA

ir

Dr. Michel WINN

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI

1440 St. Catherine St. W. Suite 600, Montreal, P.Q. H3G 1S5

Tel. Bus: 866-8235

Namų: 761-4675

M. CUSSON VAISTINE

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6

Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

Palaimintojo ark. Jurgio MATULAIČIO pagerbimo šventė Montrealyje, A.V. šventovėje 1987. IX. 27 d. Iš kairės: inž. Iz. Mališka, A. Blauzdžiūnas, H. Nagys, svečias iš Los Angeles V. Plukas, Ses. Palmira, sol. G. Čapkaskienė ir M. Čapkaskas.

• SKAUTŲ KŪČIOS vyks gruodžio mėn. 17 d., 7 val. v., Aušros Vartų Parapijos salėje.

Visi skautų ir skaučių tuntu nariai yra kviečiami dalyvauti. Dėl papildomų žinių skambinti: Silvijai ŽURKEVIČIŪTEI- LECKMAN 684-1052 arba Petrui DREŠE-RIUI 363-9983.

• KALĖDŲ EGLUTĖ rengiama gruodžio mėn.20 d., šv.Kazimiero Parapijos salėje. Mūsų Šeštadieninės Mokyklos mokiniai atliks įdomią programą. Kviečiami visi dalyvauti ir tuo ne tik suteikti džiaugsmo mūsų vaikams, bet ir paremti Mokyklos darbą.

• NAUJŲ METŲ sutikimo, kurį rengia Jūrų Šaulių Kuopa NERINGA bilietus reikia būtinai užsisakyti iš anksto IKI GRUODŽIO mėn.27 dienos. Prie įėjimo bilietų nebus galima gauti.

• PRANĖ TEKUTIENĖ susirgo ir gydomi Verdun General Ligoninėje.

• ADOMAITIS Jonas gydomi Royal Victoria ligoninėje.

• KAS SUTIKTŲ IŠNUO-MOTI KAMBARĮ senesnio amžiaus lietuviui LaSalle, Verdun ar Rosemonto apylinkėse, prašomi tuojau pranešti "NL" Redakcijai.

Dr. PHILIP STULGINSKI
D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

8606 Centrale, kamps 45-th Ave.,

Suite 209, Que., H8P 1N5

Tel.: 364-4658

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.B.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Viau, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel.: 662-1177

"LITO" DARBO VALANDOS ŠVENČIŲ LAIKŲTARPYJE

Dirbame: Gruodžio 24 ir 31 dienomis nuo 10 val. r. iki 3-čios val. v.

Uždaryta: penktadieniais gruodžio 25 ir sausio 1 d.d. sekmadieniais, gruodžio 27 ir sausio 3 d.d. pirmadieniais, gruodžio 28 ir sausio 4 d.d.

• LAIKU ATSIUNTĘ PRENUMERATĄ - NEAPSUNKINA - TE SAVĖS IR PALENGVINATE MŪSŲ DARBĄ. AČIŪ! "NL"

DĖMESIO DEŠRŲ MĖGĖJAMS!

Šviežios ir rūkytos dešros. Norintieji prašomi

skambinti iš anksto. B. Jazokas, Tel.: 365-9366.

ir A. Gudas, Tel.: 769-9902.

HONEY FOR SALE!

Direct from the Beekeeper. \$1.10 per pound. Delivery could be arranged too! Please call:

Tel.: 627-1328.

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN

ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)

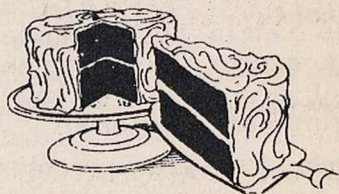
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO

REGISTRUOTA ĮSTAIGA

atlieka darbus, kreipiantis į COSTA, Tel.: 733-9878

WAWEL

LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignets (Ponchiki)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Agurciniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348

PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė

ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisan ir remodellingu
- Siuvu ir paruošu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

5220 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-6608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST. MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-jo

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš \$ 23,000,000 REZERVAS virš \$ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ... 9 %	TAUPYMO - specialios 5 1/2 %
TERM. INDĖLIUS: 8 1/4 %	TAUPYMO - su gyv. dr. 5 %
1 metų..... 8 1/4 %	TAUPYMO - kasdieninės.. 4 1/2 %
180 d. - 364 d. 7 1/4 %	EINAMOS 4 1/2 %
120 d. - 179 d. ... 7 %	RRSP ir RRIF term. 9 1/4 %
60 d. - 119 d. 6 3/4 %	RRSP ir RRIF taup..... 6 1/4 %
30 d. - 59 d. 6 1/2 %	

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 10 1/2% ASMENINĖS nuo 10 3/4%

VĒLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00	-----	-----
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	-----
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-----	10:30 - 12:30

Vasaros sezono laikui nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS KOSTAS

Specialybė - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŲS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler
Camions Dodge Trucks

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre
coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

P.S. FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARY

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

- * Annuities * R.R.S.P. * Life Insurance *
- * Group Pension * Finansų ir mokesčių planavimas *

4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount H3Z 1T3

Tel.: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIECAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496